

Aleksandra Kubicka

Program nauczania języka niemieckiego

dla klas I-III gimnazjum

Kurs podstawowy

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
2. Informacje o autorce	6
3. Ogólna charakterystyka programu	6
4. Warunki realizacji programu	6
4.1. Odbiorcy programu	7
4.2. Czas realizacji	8
4.3. Liczebność grupy	10
4.4. Wyposażenie szkoły	8
4.5. Kwalifikacje i kompetencje nauczyciela	10
5. Cele kształcenia	10
5.1. Cele ogólne	11
5.2. Cele wychowawcze	11
5.3. Cele szczegółowe	11
6. Materiał nauczania	12
6.1. Treści programowe	12
6.2. Tematy i intencje komunikacyjne	14
6.3. Kontakty międzyludzkie	15
6.4. Sytuacje życia codziennego	12
6.5. Świat wokół nas	14
6.6. Kultura i realia krajów niemieckiego obszaru językowego	15
6.7. Typologia zalecanych tekstów i materiałów autentycznych	12
6.8. Intencje komunikacyjne	14
6.9. Materiał gramatyczny	15
7. Procedury osiągnięcia celów	18
7.1. Strategie uczenia się	19
7.2. Techniki nauczania	19
7.3. Przykładowe scenariusze lekcji	20
8. Oczekiwane osiągnięcia ucznia	30
8.1. Poziomy biegłości językowej wg ESOKJ	31
9. Kontrola i ocena osiągnięć ucznia	36
9.1. Samokontrola i samoocena	31
9.2. Portfolio językowe	31
9.3. Kontrola bieżąca, śródroczna i roczna	31
9.4. Ocena	31
Bibliografia	48

I. Wstęp

Koleżanki i Koledzy, nauczyciele języka niemieckiego!

1 maja 2005 roku Polska stała się jednym z krajów zjednoczonej Europy, a Polacy członkami euro-pejskiej rodziny – społeczeństwa wolnego od stereotypów, otwartego na różnorodność, a jednocześnie świadomego wspólnego bogactwa kulturowego.

W tym nowym kontekście nauczanie języka niemieckiego staje się jeszcze ważniejsze z uwagi na nieograniczone możliwości wyjazdów turystycznych, podejmowania nauki czy pracy w krajach niemieckiego obszaru językowego.

Oprócz wiedzy fachowej, potrzebnej do wykonywania danego zawodu i znajomości procedur unijnych, niezbędna będzie również świetna znajomość języka obcego. I nie chodzi tu jedynie o wskazanie drogi, podanie godziny czy zamówienie kawy w restauracji, lecz o efektywną komunikację.

Ta zmieniająca się sytuacja i związane z nią nowe wymagania stawiają zarówno przed nauczycielami jak i przed uczniami nowe zadania, wskazują na konieczność wyrobienia w uczniach nawyku samodzielności w zdobywaniu i porządkowaniu wiedzy, korzystaniu z wszelkich jej źródeł, w tym zasobów internetu, rozwijaniu kompetencji interpersonalnej i interkulturowej.

Szeroko pojęta autonomia w uczeniu się i nauczaniu powinna stanowić nierozzerwalny element procesu kształcenia uczniów gimnazjum.

Mam nadzieję, że *Program nauczania języka niemieckiego w gimnazjum*, który oddaję w Państwa ręce, pozwoli efektywnie zaplanować proces kształcenia Państwa uczniów tak, aby mogli osiągać coraz wyższe poziomy znajomości języka niemieckiego.

Życzę samych sukcesów!

Aleksandra Kubicka

2. Informacja o autorce programu

Aleksandra Kubicka

- absolwentka Wydziału Filologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- nauczyciel dyplomowany z III stopniem specjalizacji zawodowej,
- nauczyciel metodyki nauczania języka niemieckiego i kierownik praktyk pedagogicznych w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Przemyślu,
- dyplomowany teacher trainer – absolwentka austriackiego projektu doskonalenia nauczycieli,
- edukator nauczycieli języka niemieckiego z wieloletnim doświadczeniem w organizowaniu i prowadzeniu różnych form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli,
- ekspert ds. awansu zawodowego nauczycieli z listy MENiS,
- koordynator regionalny ogólnopolskiego projektu doskonalenia nauczycieli języka niemieckiego DELFORT,
- autorka licznych materiałów pomocniczych dla nauczycieli języka niemieckiego.

3. Ogólna charakterystyka programu

Niniejszy program, przeznaczony jest do realizacji w klasach I-III gimnazjum, tzn. w III etapie edukacji szkolnej przy 2 lub 3 godzinach tygodniowo, odpowiada wymaganiom reformy oświaty, a w szczególności:

Podstawie programowej kształcenia ogólnego (dla szkół podstawowych i gimnazjów),

zaleceniom Rady Europy sformułowanym w dokumentach poświęconych uczeniu się, nauczaniu i ocenianiu znajomości języków obcych.

Szczegóły dotyczące zaleceń Rady Europy co do standardów w nauczaniu i testowaniu znajdują się w opracowanym w 2001 roku dokumencie *Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment / Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren und beurteilen / Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*.

Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie wyróżnia następujące komunikacyjne kompetencje językowe:

- kompetencje lingwistyczne:
leksykalna, gramatyczna, semantyczna, fonologiczna, ortograficzna oraz ortoepiczna,
- kompetencja socjolingwistyczna, na którą składają się wyznaczniki relacji społecznych, konwencje grzecznościowe, nośniki „mądrości ludowej”, rejestr wypowiedzi oraz dialekty i odmiany regionalne,
- kompetencja pragmatyczna i funkcjonalna, którą określają czynniki, takie jak elastyczność interakcji, umiejętność zabierania głosu, rozwijania tematu, spójność logiczna i gramatyczna oraz płynność i precyzja wypowiedzi.

Program realizuje założenia podejścia komunikacyjnego w powiązaniu z podejściem kognitywnym, co oznacza, że uczeń przyswaja realne sytuacje komunikacyjne i uzyskuje wgląd w prawidłowości zachodzące w zakresie struktury języka niemieckiego.

Proces nauczania w oparciu o program ma przebieg spiralny, tzn. kompetencje nabywane we wcześniejszej fazie nauki języka rozwijane są sukcesywnie w latach następnych.

Koncepcja programu uwzględnia także aspekt interkulturowy, czyli kształtowanie pozytywnej postawy wobec innych kultur, obyczajów i poglądów oraz kładzie nacisk na stosowanie form aktywizujących ucznia, dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb i zainteresowań.

Program zakłada również szeroko pojętą autonomizację procesu uczenia się stymulującą ucznia do korzystania z proponowanych przez podręcznik strategii uczenia się i zapamiętywania oraz do poszukiwania własnych efektywnych technik przyswajania sobie wiedzy i nabywania umiejętności.

Niniejszy program umożliwi nauczycielowi efektywne planowanie, realizowanie, kontrolowanie i ewaluację procesów dydaktycznych, w tym formułowanie celów nauczania, dostosowanie treści nauczania i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów oraz dokonanie wyboru podręcznika i materiałów uzupełniających w celu zapewnienia jakości procesu nauczania i uczenia się.

Jednym z podręczników uwzględniających założenia tego programu jest *Team Deutsch*, podręcznik do nauki języka niemieckiego dla gimnazjum Wydawnictwa LektorKlett.

4. Warunki realizacji programu

4.1. Odbiorcy programu

Program ten został stworzony przede wszystkim dla nauczycieli języka niemieckiego uczących w gimnazjum i posiadających kwalifikacje określone Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli.

Program ten powinien służyć także uczniom i ich rodzicom, chcącym poznać stawiane wymagania i procedury osiągania kolejnych poziomów kompetencji językowej. Z programu mogą korzystać też nadzór pedagogiczny i komisje egzaminacyjne.

4.2. Czas realizacji

Program jest przeznaczony do realizacji w gimnazjum prowadzącym naukę języka niemieckiego od poziomu zerowego w wymiarze 2-3 godzin tygodniowo, w trzyletnim cyklu kształcenia.

4.3. Liczebność grupy

Aby zapewnić optymalne warunki do rozwijania sprawności mówienia oraz symulowania autentycznych sytuacji komunikacyjnych, program sugeruje pracę w grupach liczących 12-16 osób.

4.4. Wyposażenie szkoły

Nowoczesne metody nauczania stosowane w nauczaniu języka niemieckiego nie wymagają szczególnych warunków lokalowych, ale dla podniesienia efektywności nauczania wskazane jest wyposażenie sali lekcyjnej lub pracowni językowej w różnorodne, w tym techniczne, środki nauczania, np.:

- magnetofon z odtwarzaczem CD,
- rzutnik,
- telewizor i odtwarzacz wideo lub DVD,
- słowniki jedno- i dwujęzyczne,
- mapy krajów niemieckiego obszaru językowego,
- materiały autentyczne, w tym gazety, czasopisma,
- przynajmniej jeden komputer ze stałym łączem internetowym.

4.5. Kwalifikacje i kompetencje nauczyciela

Zawód nauczyciela języka obcego wymaga dobrego przygotowania w zakresie dydaktyki i metodyki nauczania języków obcych oraz znajomości aktualnych tendencji w nauczaniu języka obcego, umożliwiających stosowanie atrakcyjnych i urozmaiconych form prowadzenia lekcji.

Kompetencja językowa i interkulturowa pozwolą w należyty sposób przekazać uczniowi wiedzę na temat kultury i realiów niemieckiego obszaru językowego i wykształcić w nim szacunek dla odmienności kulturowej i językowej oraz zdolność do jej akceptowania.

Nauczyciel powinien posiadać również kompetencje wychowawczo-społeczne, niezbędne w budowaniu dobrych kontaktów z uczniami i umożliwiające współpracę z innymi nauczycielami i rodzicami uczniów.

Powinien także charakteryzować się kreatywnością i elastycznością w podejmowanych działaniach oraz zdolnością do samokształcenia oraz posiadać kompetencje informacyjno-medialne, które pozwolą na wykorzystywanie w nauczaniu przedmiotu nowoczesnych technologii informacyjnych, w tym internetu.

Nauczyciel powinien mieć określone predyspozycje osobowościowe, być osobą komunikatywną, potrafiącą nie tylko nawiązać dobry kontakt z uczniem, ale również – a może przede wszystkim – motywować go do nauki języka obcego.

5. Cele kształcenia

5.1. Cele ogólne

Nauczanie języka niemieckiego w klasach gimnazjalnych ma na celu przede wszystkim rozwój kompetencji językowych umożliwiających sprawne porozumiewanie się w sytuacjach życia codziennego, a zakres tematyczny przewidziany do realizacji obejmuje zagadnienia znane uczniowi w języku ojczystym.

Cele edukacyjne wynikające z *Podstawy programowej* określają zadania nauczyciela i szkoły, które zakładają:

1. osiągnięcie poziomu opanowania języka zapewniającego w miarę sprawną komunikację językową,
2. lepsze poznanie kultury i spraw życia codziennego kraju języka nauczanego,
3. rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości językowe, m.in. przez pozytywną informację zwrotną dotyczącą indywidualnych umiejętności językowych,
4. stopniowe przygotowanie ucznia do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego,
5. zapewnienie uczniom możliwości stosowania języka jako narzędzia przy wykonywaniu zespołowych projektów, zwłaszcza interdyscyplinarnych,
6. rozwijanie w uczniach postawy ciekawości, otwartości i tolerancji wobec innych kultur.

5.2. Cele wychowawcze

Zadania nauczyciela języka niemieckiego nie koncentrują się jedynie na przekazywaniu wiedzy i rozwijaniu kompetencji językowej, lecz także na podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z wyżej wymienionego Rozporządzenia MENiS, m.in. realizowaniu celów ogólnowychowawczych sformułowanych w punkcie 3. i 6. celów edukacyjnych.

Nauczanie języków obcych wpływa w dużym stopniu na rozwój osobowości ucznia, przyczynia się do kształtowania jego poglądów na temat obcej kultury, otaczającego go świata. Ważne jest, by realizacja poszczególnych rozdziałów wybranego podręcznika, zawartych w nim kręgów tematycznych, ich aspektów mogła przyczynić się do osiągnięcia tych celów. Proponowana seria *Team Deutsch* pomaga poprzez dobór tematów uwzględniający doświadczenia i zainteresowania uczniów w tym wieku skutecznie motywować do nauki języka niemieckiego, rozwija kreatywność ucznia, pomaga opanować strategie samodzielnego przyswajania języka w sposób systematyczny oraz dzięki licznym projektom kształtuje umiejętność współdziałania w zespole.

Efekty, jakie osiągnie uczeń podczas nauki języka obcego, zależą także od jego poczucia współodpowiedzialności za ten proces, stąd ważne jest, by motywować go od samego początku do dokonywania samooceny.

5.3. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe określają umiejętności językowe przewidywane do osiągnięcia przez ucznia według *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum* dla czterech sprawności językowych:

Sprawność rozumienia ze słuchu:

- 1) rozumienie ogólnego sensu prostych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy,
- 2) rozumienie instrukcji nauczyciela,
- 3) rozumienie ogólnego sensu oraz wyszukiwanie informacji szczegółowych w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach.

Sprawność mówienia:

- 1) zadawanie prostych pytań oraz udzielanie odpowiedzi,
- 2) zdobywanie i udzielanie informacji w typowych codziennych sytuacjach,
- 3) formułowanie krótkiej wypowiedzi o sobie, rodzinie, najbliższym otoczeniu,
- 4) inicjowanie i podtrzymywanie prostej rozmowy dotyczącej typowych codziennych sytuacji,
- 5) opanowanie poprawnej wymowy w zakresie poznanego materiału językowego.

Sprawność czytania:

- 1) rozumienie powszechnie spotykanych dokumentów, takich jak: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje,
- 2) wyszukiwanie konkretnych informacji w prostych tekstach,
- 3) rozumienie ogólnego sensu prostych, adaptowanych tekstów.

Sprawność pisania:

- 1) dostrzeganie różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz umiejętność poprawnego zapisu większości słów znanych ze słuchu,
- 2) napisanie krótkiego listu o sobie i swoich zainteresowaniach, przekazanie prostej informacji.

Inne umiejętności – korzystanie ze szkolnego słownika dwujęzycznego.

6. Materiał nauczania

6.1. Treści programowe

Treści nauczania określone w *Podstawie programowej* stanowią punkt wyjścia przy doborze materiału nauczania pozwalającego osiągnąć uczniowi gimnazjum poziom A2 znajomości języka niemieckiego.

Treści te umożliwiają opanowanie:

- podstawowych struktur gramatycznych pozwalających na formułowanie wypowiedzi w odniesieniu do teraźniejszości, przeszłości i przyszłości oraz do relacji przestrzennych,
- podstawowych funkcji językowych umożliwiających posługiwanie się językiem w prostych, nieformalnych codziennych sytuacjach,
- zasady wymowy i ortografii,
- podstawowych wiadomości o obszarze nauczanego języka, oraz
- wprowadzenie do pracy ze słownikiem dwujęzycznym,
- przygotowanie do realizacji prostych projektów zespołowych.

6.2. Zakres tematyczny

Zakres tematyczny i intencje komunikacyjne

Jak wspomniano w rozdziale 3., program zakłada systematyczne poszerzanie proponowanych tematów w układzie spiralnym. Zakres tematyczny dostosowany jest do sfery zainteresowań ucznia i jest mu znany także w języku ojczystym. Uniwersalia decydujące o doborze tematyki to: sfera kontaktów międzyludzkich, sytuacje życia codziennego, świat, który nas otacza, kultura i realia krajów niemieckiego obszaru językowego.

Kontakty międzyludzkie

- ja i moja rodzina, moi przyjaciele, konflikty,
- przyjaźń, pierwsza miłość,
- rówieśnicy w innych krajach i ich problemy,
- wymiana młodzieżowa, impreza, święta i uroczystości rodzinne,
- korespondencja, e-mail, sms, telefon.

Sytuacje życia codziennego

- w domu, w szkole,
- czas wolny, zainteresowania, hobby, sport,
- ulubione miejsca spotkań, zakupy, ubranie,
- obowiązki i wynikające z nich problemy,
- zdrowie i choroba, zdrowy tryb życia.

Świat wokół nas

- moje miejsce zamieszkania, orientacja w mieście,
- podróż, urlop, wycieczka szkolna,
- zwierzęta, środowisko, zjawiska atmosferyczne, pory roku,
- media, komputer, internet.

Kultura i realia krajów niemieckiego obszaru językowego

- święta rodzinne i narodowe, tradycje, zwyczaje,
- położenie geograficzne, znane miasta, sławni ludzie.

Przykładowa realizacja zakresu tematycznego w kursie *Team Deutsch*, tomy 1-3.

Team Deutsch 1

	Lektionsthemen
Lektion 1 Erste Kontakte	<ul style="list-style-type: none">• sich und andere vortstellen (auf der Party, im Internetcafé, neu in der Klasse)
Lektion 2 Schule und Freizeit	<ul style="list-style-type: none">• In der Schule – Räume und Schulsachen,• Schulfächer (Lieblingsfächer),• Stundenpläne (im Vergleich),• Schultag, Schulaktivitäten, Schule und Freizeit
Lektion 3 Familie und Freunde	<ul style="list-style-type: none">• Familienmitglieder• Freunde finden, Kontaktanzeigen, Chats;• Freundschaftsbuch, beste Freundin / bester Freund• Geburtstag, Familienfest, Familientreffen
Lektion 4 Personen beschreiben	<ul style="list-style-type: none">• Aussehen, Farben, Kleidung (Lieblingskleidung)• Stars und Promis, Collagen, Steckbriefe (sich als „Star“ kreieren),• verschiedene Interessen
Lektion 5 Tagesablauf, Wochenende, Freizeitstress	<ul style="list-style-type: none">• Tagesabläufe• Schultage im Vergleich (ein Tag im Leben von deutschen / poln. Schülern, Schüler;• Freizeit am Nachmittag, Wochenendprogramm;• Nachmittagstermine (Musik, Sport, verschiedene Kurse), „Freizeitstress“;
Lektion 6 Freizeitverhalten, Treffpunkte	<ul style="list-style-type: none">• Treffpunkte von Jugendlichen: Park, Einkaufszentren, Eisdielen;• Verabredung,• Medien,• Rechte der Jugendlichen,
Lektion 7 Feste und Partys	<ul style="list-style-type: none">• Schulfeste (Einladungen schreiben, Einladungsgespräche),• Rund um das Fest (Programm, Kostüme, Partydialoge),
Lektion 8 Einkaufen	<ul style="list-style-type: none">• Taschengeld und Konsumverhalten (Geld ausgeben für Klamotten, Kosmetik, Handy, CD, DVD, Kinokarte);• Werbeprospekte,• Läden und Shops,• Orientierung im Einkaufszentrum
Lektion 9 Wohnen	<ul style="list-style-type: none">• Wohnen im Vergleich,• Lieblingsplätze im Haus• Jugendzimmer (Gegenstände im Zimmer),• Lieblingsplätze im Jugendzentrum
Lektion 10 Exkursionen	<ul style="list-style-type: none">• Klassenausflug (Postkarten von der Klassenfahrt)• Idenne für eine Klassenfahrt• Reisevorbereitungen;• Reiseerinnerungen

Team Deutsch 2

Lektion	Arbeitstitel	Themen	Autorin/Termin
11	Kontakte	Partnerstädte Schüleraustausch / Klassenkontakte Lebensumfeld beschreiben	U. Esterl E. Körner bis Ende Juni
12	Gesund leben	Ernährung (Ernährungspyramide, gesundes Frühstück) Fitness-Check Körperteile, Sportarten	A. Einhorn im Juli
13	Leidenschaften	Sammelleidenschaften Beste Freund / beste Freundin, Glücksbringer und Amulett Tierliebe	E. Körner 25.7.
14	Stadt/Land	Mein Wohnort (z.B. deutsche Großstadt und Nordsee) Orientierung in der Stadt Mutter Natur	
15	Sport	Mannschaftsport und Teamgeist Wettkämpfe und Sportverletzung Fußball-WM / Olympiade persönliche Rekorde Skiwoche	
16	Medien	Fernsehen (TV-Serien) Das Leben eines Fans (Musik, Fan- Club, Autogramme, Poster, Konzert) Computerwelt	U. Esterl 26.9.
17	Umwelt	Waldtag / Umwelttag in der Schule Aktionen wie Waldputzen Müll sortieren (z.B. Mülltonnen analysieren, Vermutungen)	
18	Feste	Familienfeiern (z.B. Hochzeit) DACH-typisch feiern (z.B. Karneval, Weihnachten) Festessen	
19	Lesestoff	Wie wird man zur Leseratte? Typisch Jungs / typisch Mädchen Bücher, Zeitschriften, Comics, Horoskope	
20	Urlaub	Reiseziele Taschengeld aufbessern landestypische Spezialitäten Urlaubsbekanntschaften Fotos und Schnappschüsse	

Team Deutsch - Band 3

Lektionsthemen

Lektion 21

DACH

- Typisch? (Klischees und Missverständnisse)
- Land und Leute (Klischees hinterfragen, aktuelle Länderkampagnen)
- Ein DACH-Quiz

Lektion 22

Arbeiten

- Das Taschengeld aufbessern: Schüler jobben (Babysitting, Nachhilfe, Hausarbeiten übernehmen etc.)
- Ein Projekt: Schüler entwerfen ein Produkt
- Wofür geben Jugendliche das erarbeitete Geld aus? (das erste Kont• eröffnen)

Lektion 23

Beziehungen

- Freundschaft
- Kummerkasten: Beziehungen zu Eltern, Freunden, Mitschülern, Austausch über Probleme
- Eine Reise mit Freunden

Lektion 24

Kochen und Feiern

- Vorbereitungen: Rezepte und Einkaufszettel
- Gemeinsam kochen: Eine Schlemmerparty
- Kleine Pannen (Notruf beim Arzt, Reparatur u.ñ.)

Lektion 25

Technik und Fortschritt

- Ein Schulausflug in die VW-Autostadt
- Hobbys und Technik: Computer und LAN-Partys, Modelle, Moped ...
- Süchtig? - Simsen, Chatten, Surfen ...

Lektion 26

Gefühle

- Abschlussball in der Tanzschule: Spaß und Ärger
- Auf der Eisbahn: lustige und peinliche Situationen
- Literarisches zum Thema „Erste Liebe“

Lektion 27

Interessen und besondere Leistungen

- Jugend forscht: interessante und lustige Erfindungen
- Jugend musiziert
- Jugend trainiert für Olympia

Lektion 28

Engagement und Initiative

- Initiative Schülerbibliothek (einen Ausweis machen, eine Sammlung organisieren)
- Sozialpraktikum in der 8. Klasse (einen Antrag stellen)
- Ein Umweltprojekt (Briefkontakt mit Institutionen, Umgang mit Erwachsenen)

Lektion 29

DACH-Musikszene

- Sänger stellen sich vor: Songtexte, Interviews und Kritiken
- Eine Band auf Tournee: Konzertbesuch
- Pop und Klassik

Lektion 30

Zeitreise

- Leben ohne Handy, ohne Internet ...
- Leben früher in unterschiedlichen Medien: literarische Texte, Zeitungsartikel, Berichte und Dokumentationen (aktuelle Doku-Serien)
- Biografien: Stationen im Leben

6.3. Typologia zalecanych tekstów i materiałów autentycznych.

Niniejszy program przewiduje wykorzystanie następujących rodzajów tekstów i materiałów autentycznych, z którymi uczeń może mieć kontakt w naturalnej sytuacji komunikacyjnej.

Słuchanie	Czytanie	Pisanie
<ul style="list-style-type: none">• rozmowa telefoniczna,• nagranie z automatycznej sekretarki,• zapowiedź radiowa,• wywiad,• piosenka,• komunikat na dworcu	<ul style="list-style-type: none">• polecenia,• komiks,• e-mail,• sms,• plan lekcji,• kalendarz,• przepisy kulinarne,• informator turystyczny,• plan miasta,• mapa,• ogłoszenie,• listy czytelników,• pamiętnik,• rozmowa na czacie,• polecenia w komputerze,• reklama,• naklejka,• menu,• krótki tekst literacki,• krótki artykuł z prasy młodzieżowej,• prosty tekst fachowy,• krótka instrukcja,• statystyka,• horoskop,• program telewizyjny,• prospekt,• szyld,• bilet.	<ul style="list-style-type: none">• formularz• e-mail,• sms,• życiorys,• list formalny i nieformalny,• kartka z pozdrowieniami,• zaproszenie,• życzenia,• krótkie sprawozdanie,• notatki,• polecenia,• opis,• ogłoszenie,• plakat,• wiersz.

6.4. Intencje komunikacyjne

Niniejszy program zakłada systematyczne rozwijanie umiejętności rozumienia i efektywnego wyrażania najważniejszych intencji komunikacyjnych, które znajdą swoje odzwierciedlenie w kontaktach międzyludzkich. Materiał nauczania obejmuje swym zakresem następujące funkcje komunikacyjne, konieczne do opanowania w trakcie trzyletniego kursu w gimnazjum.

Nawiązywanie kontaktów poprzez:	<ul style="list-style-type: none">• powitanie, pozdrawianie (formalne i nieformalne)
Podtrzymywanie kontaktów poprzez:	<ul style="list-style-type: none">• przedstawianie siebie i innych• reakcja na przedstawienie się przez kogoś• wyrażanie postaw: upodobania, niechęci, aprobaty, dezaprobaty, preferencji, pewności lub jej braku, przyzwolenia lub zakazu• wyrażania emocji: satysfakcji / rozczarowania, zadowolenia / niezadowolenia

Zakończenie rozmowy poprzez:	<ul style="list-style-type: none"> • porównywanie cech osób, przedmiotów i miejsc • wymianę informacji poprzez zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi • wyrażenie możliwości / niemożliwości • podziękowanie i pożegnanie
Oddziaływanie na zachowania innych poprzez:	<ul style="list-style-type: none"> • prośbę • obietnicę • propozycję • życzenie • pozwolenie • zaproszenie • ostrzeżenie • udzielanie rad • ocenę (pozytywną / negatywną) • pochwałę

6.5. Materiał gramatyczny

Program nauczania języka niemieckiego w gimnazjum przewiduje opanowanie przez uczniów podstawowych struktur gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi zapewniających w miarę sprawną komunikację językową. Wyszczególnione poniżej zagadnienia powinny zostać opanowane w ciągu całego, trzyletniego cyklu kształcenia w gimnazjum.

Czasownik

odmiana czasownika,

strona czynna czasownika: Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt,

czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden,*

czasowniki zwrotne,

czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone,

czasowniki modalne w trybie oznajmującym Präsens i Präteritum,

czasowniki modalne w trybie przypuszczającym w czasie Präteritum,

czasownik *lassen,*

formy imiesłowowe czasownika: Partizip II,

tryb rozkazujący,

tryb przypuszczający,

Konjunktiv II czasowników *haben, sein, werden, können, mögen,*

Forma opisowa *würde* + Infinitiv,

rekcja wybranych czasowników.

Rzeczownik

rzeczownik w liczbie pojedynczej i mnogiej,

użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego, użycie rzeczownika bez rodzajnika,

rzeczowniki złożone,

rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności,

rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata,

rzeczowniki tworzone od bezokoliczników,

rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłówów i liczebników,

rzeczownik po określeniu miary i wagi.

Przymiotnik

przymiotnik jako orzecznik,
przymiotnik jako przydawka:
z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym,
z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem *kein, keine*,
po zaimkach pytających, nieokreślonych,
po zaimkach liczebnych *beide, alle, viele, wenige, manche, andere, einige*,
po liczebniku,
w formie stopnia wyższego i najwyższego,
regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika,
przymiotniki w porównaniach,
rekcja wybranych przymiotników,
przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata,
przymiotniki z przedrostkiem *un-*.

Zaimek

odmiana zaimków osobowych, wskazujących, dzierżawczych, zwrotnych,
zaimek nieosobowy *es*,
zaimki nieokreślone: *alle, einige, etwas, jeder, jemand, einer, keiner, man, niemand, nichts, alles*,
zaimki względne *der, die, das*,
zaimki pytające: *wer?, was?, welcher?, welche?, was für ein/eine/ein?, was für...?*.

Przysłówek

przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi,
regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek,
przysłówki określone czasu i miejsca.

Przyimek

przyimki z celownikiem: *aus, bei, mit, nach, seit, von, zu*,
przyimki z biernikiem: *durch, gegen, für, ohne, um, bis*,
przyimki z celownikiem i biernikiem: *an, auf, in, hinter, neben, unter, über, vor, zwischen*.

Liczebnik

liczebniki główne,
liczebniki porządkowe,
liczebniki mnożne i nieokreślone,
użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości.

Składnia

zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające i rozkazujące,
szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego,
przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu,
zdania złożone współrzędnie ze spójnikami: *aber, denn, oder, und, sondern, deshalb* i bezspójnikowe,
zdania podrzędnie złożone:
zdania dopełnieniowe: *dass, ob, wer, was, wo, wie*,
zdania okolicznikowe przyczyny: *weil*,
zdania okolicznikowe czasu: *wenn, als, bevor, bis*,
konstrukcja bezokolicznikowa *um ... zu*,
zdania porównawcze: *so wie, als*.

Wymowa

intonacja zdaniowa: zdanie pytające, zdanie oznajmujące,
samogłoski długie i krótkie,
akcent wyrazowy,
ćwiczenia artykulacyjne.

7. Procedury osiągnięcia celów edukacyjnych

Niniejszy program zakłada wszechstronny rozwój ucznia poprzez przygotowanie go do samodzielnego planowania i sterowania własnym procesem uczenia się oraz do refleksji nad jego rezultatami. Aby cel ten został osiągnięty, konieczne jest uświadomienie uczniowi bezpośredniego wpływu strategii uczenia się na szybkość i efektywność działań zmierzających do opanowania języka i stosowania ich nie tylko na lekcji, ale również w ramach samodzielnej pracy nad językiem w domu.

7.1. Strategie uczenia się

Strategia uczenia się to zestaw procesów lub etapów, które mogą być użyte przez jednostkę w celu ułatwienia przebiegu procesu zdobywania wiedzy, jej przechowywania i stosowania. (*Pachociński R., Adragogika w wymiarze... 1996b, s.11*)

Program nauczania zaleca systematyczne stosowanie w procesie nauczania następujących strategii:

A. Strategie bezpośrednie zwane **kognitywnymi** dotyczą bezpośrednio materiału nauczania. Pozwalają uczniowi na usystematyzowanie, przetworzenie i zapamiętanie nowego materiału.

- techniki uczenia się (np. sporządzanie notatek, rysowanie / mind-map, prowadzenie kartoteki, uczenie się na pamięć),
- korzystanie ze środków pomocniczych (np. korzystanie z zestawień, wykorzystanie tabel, środków wizualnych, zbieranie przykładów),
- recepcja (np. antycypowanie, analizowanie, czytanie i słuchanie globalne, selektywne, szczegółowe),
- produkcja (np. streszczanie tekstów, ich rekonstrukcja, przygotowanie własnych tekstów).

B. Niezwykle przydatną grupę stanowią **strategie kompensacyjne** umożliwiające nawiązanie i podtrzymanie komunikacji mimo braków w znajomości języka obcego. Należą do nich:

- gestykulacja, mimika,
- prośba o przeliterowanie,
- opisywanie,
- wskazanie przedmiotu, którego nazwy nie znamy,
- zastąpienie nieznanego słowa innym wyrazem lub zwrotem (z języka ojczystego lub innego obcego),
- domyślanie się znaczenia z kontekst wypowiedzi.

C. Strategie pośrednie określane jako **metakognitywne** lub **afektywne** przyczyniają się do stworzenia warunków dla skutecznego uczenia się i polegają na planowaniu, monitorowaniu i ocenianiu procesu własnego uczenia się, odpowiadają na pytania: *kiedy?, co?, gdzie? jak?*.

Te strategie wymagają określenia własnego typu poznawczego i skłaniają do:

- refleksji nad procesem uczenia się,
- planowania, formułowania celów,
- działania, eksperymentowania,
- analizowania posiadanej wiedzy i porównanie z nowo zdobytą.

Wszystkie wyszczególnione strategie okazują się efektywniejsze, gdy wspierane są przez **strategie społeczne**, stosowane w sytuacji pracy w parach lub w grupach

- prośba o wyjaśnienie,
- prośba o powtórzenie,
- sygnalizowanie niezrozumienia,
- upewnianie się, czy rozmówca nas rozumie.

7.2. Techniki nauczania

Właściwa realizacja niniejszego programu jest możliwa, wówczas gdy nauczyciel wykorzysta proponowane metody i techniki nauczania:

- prezentowanie wzorów służących imitacji i odtwarzaniu,
- używanie języka niemieckiego w typowych sytuacjach lekcyjnych (*Unterrichtssprache*),
- symulowanie typowych sytuacji komunikacyjnych,
- demonstracja i wizualizacja,
- wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych (wideo, komputer, internet),
- wykorzystanie materiałów autentycznych,
- samodzielne dochodzenie do reguł i praktyczne ich zastosowanie,
- przygotowywanie i realizowanie projektów,
- właściwe stosowanie form socjalnych (praca w parach, grupach, plenum),
- stosowanie form aktywizujących (gry, zabawy, piosenki, teatr),
- indywidualizowania procesu nauczania.

Wszystkie te metody służą systematycznemu rozwijaniu sprawności językowych – słuchania ze zrozumieniem, mówienia, czytania ze zrozumieniem i pisania, oraz doskonaleniu kompetencji leksykalno-gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej.

7.3. Przykładowe scenariusze lekcji

Przygotowane scenariusze są propozycją realizacji materiału zawartego w rozdziale 6. podręcznika *Team Deutsch 1*.

Lektion 6

Treffpunkte – Verabredung fürs Kino

Scenariusz 1

Temat: *Wo treffen sich die Jugendlichen?*

Cele: uczniowie znają nazwy ulubionych miejsc spotkań
potrafią podawać daty i inne określenia czasu
potrafią umówić się przez telefon na spotkanie.

Media / materiały / rekwizyty: podręcznik, zeszyt ćwiczeń, odtwarzacz CD, telefony komórkowe uczniów

Formy socjalne: praca indywidualna, w parach, w grupie.

Tok lekcji

1. Nauczyciel pyta uczniów o ich ulubione miejsca spotkań i zapisuje je w formie asocjogramu na tablicy.
2. Uczniowie otwierają podręczniki na stronie zatytułowanej *Treffpunkte*, przyglądają się zdjęciom, porównują je ze swoimi skojarzeniami zapisanymi na tablicy i czytają treść sms-ów zamieszczonych poniżej, następnie dopasowują treść do odpowiednich fotografii
3. Wspólna kontrola poprawności wykonania ćwiczenia w grupie.
4. Nauczyciel zakreśla na tablicy podany wcześniej przez uczniów wyraz *Kino*, określając krótko cele ćwiczenia 2. *Kinoprogram*.
5. Uczniowie zapoznają się z repertuarem kin i przyporządkowują symbol do odpowiedniego filmu, a następnie słuchają reklamy radiowej i notują dzień i godzinę wyświetlania filmu.
6. Wspólna kontrola poprawności wykonania ćwiczenia w grupie.
7. Nauczyciel pyta uczniów, kiedy chodzą do kina. Uczniowie podają nazwy dni i zapisują je na tablicy (*am Freitag, am Samstag, am Sonntag* – krótkie powtórzenie wprowadzonych na poprzedniej lekcji określeń pór dnia: *am Vormittag, am Nachmittag*).

8. Nauczyciel zadaje pytanie: *Der wievielte ist heute?*, zapisuje je na tablicy i podaje przykłady odpowiedzi: *01.05. der erste Fünfte der 3.02. (der dritte Zweite)* i inne wybrane z ramki *Baukasten*, wyjaśnia zasadę określania daty przy pomocy liczebnika porządkowego, a uczniowie wykonują ćwiczenie 8. w książce ćwiczeń.
9. Uczniowie czytają zdania znajdujące się w ćwiczeniu 3., a następnie słuchają nagrania rozmowy telefonicznej i układają jej fragmenty w odpowiedniej kolejności, słuchają nagrania powtórnie i porównują treść rozmowy ze swoim rozwiązaniem.
10. Nauczyciel zapisuje na tablicy pytania z ćwiczenia 3.: *Wann treffen wir uns?* i *Wann startet der Film?* oraz podaje warianty odpowiedzi: *Am Donnerstag, am 20.10.(am zwanzigsten zehnten) um 18 Uhr* i uzupełnia informacje o zasadzie określania daty przy pomocy liczebnika porządkowego (*am zwanzigsten zehnten*).
11. Uczniowie wykonują ćwiczenie zwane *Kettenübung*, zadając kolejno pytania zapisane na tablicy i udzielając na nie odpowiedzi, następnie przyglądają się historyjce obrazkowej (ćwiczenie 4.), czytają podpisy i dopasowują je do właściwych zdjęć.
12. Wspólna kontrola poprawności wykonania ćwiczenia w grupie.
13. Uczniowie wykonują ćwiczenie 5., koncentrują się na globalnym rozumieniu tekstu: wysłuchaniu z tekstu rozmowy telefonicznej informacji, czy spotkanie Karin i Christopha dojdzie do skutku.
14. Przy drugim słuchaniu nagrania uczniowie notują termin i miejsce spotkania Karin i Christopha i wykonują ćwiczenie 7. w książce ćwiczeń. Następnie w parach konstruują krótkie dialogi i odgrywają je, symulując rozmowę telefoniczną przy wykorzystaniu rekwizytów w postaci własnych telefonów komórkowych (ćw. 6.) oraz wykonują ćwiczenie 10. w książce ćwiczeń.
15. Zadanie domowe: książka ćwiczeń, ćwiczenia 1., 2., 3., 4., 5.

Treffpunkt Medien

Scenariusz 2

Temat: *Hast du Probleme?*

Cele: uczniowie znają prawa i obowiązki swoich niemieckich rówieśników,
potrafią nazwać swoje obowiązki szkolne i domowe,
potrafią mówić o nich, stosując czasowniki modalne *müssen, dürfen*,
ćwiczą wymowę *ü* i *ö*.

Media / materiały: podręcznik, zeszyt ćwiczeń, odtwarzacz CD, duży arkusz papieru, flamastry.

Formy socjalne: praca indywidualna, w parach, w grupach.

Tok lekcji

1. Kontrola zadania domowego i ćwiczenie powtórzeniowe zwane *Kettenübung* (jeden uczeń zadaje pytanie drugiemu, np.: *Wann treffen wir uns?* lub *Wann hast du Gebutstag?* lub *Der wievielte ist heute?*, ten odpowiada i zadaje pytanie następnemu, itd.).
2. Nauczyciel zapisuje temat na tablicy i zachęca uczniów do dyskusji o ich problemach.
3. Uczniowie nazywają je (po polsku), a nauczyciel zapisuje ich niemieckie odpowiedniki.
4. Uczniowie czytają fragment listu czytelnika i szukają w nim odpowiedzi na pytania: Jaki problem ma Till? Jakie ma obowiązki? Co mu wolno, a czego nie? (podręcznik, ćw. 7.a i b), następnie wykonują ćwiczenia 11., 12. i 13. w książce ćwiczeń, polegające na uzupełnieniu danych w tabeli (*ich muss, wir müssen; ich darf nicht, wir dürfen nicht*)
5. Uczniowie analizują tabelę przedstawiającą informacje dotyczące praw niemieckich rówieśników i rozmawiają o nich (podręcznik, ćw. 8.). Następnie słuchają nagrania radiowych wypowiedzi uczniów i wybierają wypowiedzi zgodne z tekstem.

6. Ćwiczą zdania z czasownikami modalnymi, wykonując ćwiczenie 16. w książce ćwiczeń.
7. Uczniowie pracują w grupach: przygotowują się do dyskusji radiowej; moderator zbiera pytania, a pozostałe osoby sporządzają notatki; grupa odgrywa dyskusję.
8. Nauczyciel podsumowuje lekcję, proponując wspólne opracowanie listy „najpopularniejszych” obowiązków.
9. Uczniowie wykonują plakat *TOP-Liste* i wywieszają ją w klasie, na zakończenie słuchają wiersza i ćwiczą wymowę *ü* i *ö*.
10. Zadanie domowe: książka ćwiczeń, ćwiczenia 14.,15. Przygotowanie zabawnych znaków zakazu dotyczących czynności zabronionych w szkole.

Im Eiscafé

Scenariusz 3

Temat: *Was möchtest du?*

Cele: uczniowie znają nazwy deserów i napojów zawartych w karcie dań, potrafią złożyć zamówienie w kawiarni i zastosować formę *möcht-*, potrafią sformułować pytania, stosując zwroty: *Was möchtest du? Was darf es sein?*

Media / materiały: podręcznik, zeszyt ćwiczeń, odtwarzacz CD, autentyczne menu, zdjęcia / rysunki przedstawiające różne desery i napoje, karteczki z ich nazwami, duży arkusz papieru, flamastry.

Formy socjalne: praca indywidualna, w parach, w grupach, całą klasą.

Tok lekcji

1. Kontrola zadania domowego w klasie; prezentacja przygotowanych zabawnych znaków zakazu dotyczących czynności zabronionych w szkole. Krótka zabawa w odgadywanie ich znaczenia oraz powtórzenie czasowników *dürfen* i *müssen*.
2. Nauczyciel prezentuje temat lekcji i przykleja po jednej stronie tablicy obrazki przedstawiające różne desery i napoje, a po drugiej karteczki z ich nazwami.
3. Uczniowie mają za zadanie dopasować podpisy do obrazków. Następnie otwierają podręczniki na str. 54, czytają zaproszenie i uzupełniają tabelkę wyszukаныmi informacjami dotyczącymi terminu, miejsca, jedzenia, napojów i atrakcji(ćw. 12.).
4. Uczniowie wykonują ćwiczenie 13. polegające na zapoznaniu się z kartą dań i podjęciu decyzji o wyborze kogoś z nich, stosując zwrot *ich möchte*
5. Uczniowie wykonują ćwiczenie 19. w książce ćwiczeń (*Wortsuche*) polegające na odszukaniu ukrytych w diagramie nazw deserów i napojów, a następnie ćwiczą zadawanie pytań: *Was möchtest du essen?, Was möchtest du trinken?* i udzielanie na nie odpowiedzi w formie *Kettenübung*.
6. Nauczyciel odtwarza nagranie rozmów w kawiarni (podręcznik ćw. 14.). Uczniowie przyporządkowują wypowiedzi do osób, korzystają z podanych zwrotów. Wykonują ćwiczenia w książce ćwiczeń: ćwiczenie 21. (technika: wielokrotny wybór), polegające na zakreśleniu prawidłowej reakcji na pytanie kelnera i ćwiczenie 22. polegające na sformułowaniu pytań do istniejących już odpowiedzi.
7. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy i proponuje zabawę w Kawiarnię. Uczniowie odgrywają scenkę w lodziarni, korzystając z karty dań ze str. 54.
8. Nauczyciel podsumowuje lekcję i proponuje wspólne przygotowanie plakatu: *Das möchten wir machen*. Uczniowie kładą na podłodze duży arkusz papieru i formułują swoje życzenia.
9. Zadanie domowe
Praca projektowa: opis zawarty w podręczniku na stronie 56. w część zatytułowanej *IM TEAM*

8. Oczekiwane osiągnięcia ucznia, ich kontrola i ocena

Niniejszy program umożliwia realizację założeń *Podstawy programowej* określającej oczekiwane osiągnięcia uczniów gimnazjum w zakresie kompetencji językowej i uwzględnia również skonkretyzowane w *Europejskim systemie opisu kształcenia językowego* poziomy biegłości językowej A1 i A2.

Przewidywane osiągnięcia według *Podstawy programowej kształcenie ogólne dla gimnazjum* zostały opisane w rozdziale 5.3.

8.1. Poziomy biegłości językowej wg ESOKJ

Całkowita realizacja niniejszego programu umożliwi uczniom osiągnięcie poziomów A1 i A2. Uczniowie gimnazjum mają także możliwość zdawania pierwszych egzaminów i uzyskiwania europejskich certyfikatów potwierdzających poziom biegłości językowej.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie istniejących poziomów biegłości językowej i proponowanych przez Goethe Institut egzaminów językowych.

Poziom biegłości językowej	Egzamin Goethe Institut
A2	Start 2
poziom podstawowy	Start 1

Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia w zakresie tematów związanych z życiem codziennym (są to np. podstawowe informacje dotyczące osoby rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy).

Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi codziennymi potrzebami.

Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie i potrafi stosować potoczne wyrażenia i formułować bardzo proste wypowiedzi dotyczące konkretnych potrzeb życia codziennego. Potrafi budować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np. miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada oraz odpowiadać na tego typu pytania. Potrafi przedstawiać siebie i innych. Potrafi prowadzić prostą rozmowę, pod warunkiem że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy.

8.2. Ogólny opis biegłości językowych w zakresie poszczególnych sprawności

„Skale zorientowane na użytkownika określają typowe lub prawdopodobne zachowania uczących się na danym poziomie. Sformułowania opisowych wskaźników biegłości mówią o tym, co dana osoba potrafi. Są to wypowiedzi zawierające sformułowania pozytywne, nawet na niskich poziomach zaawansowania”.
(*Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie. Wydawnictwa CODN, Warszawa 2003*).

Rozumienie ze słuchu: ogólny opis umiejętności

A2

Uczeń potrafi zrozumieć wystarczająco dużo, by reagować na konkretne potrzeby komunikacyjne, pod warunkiem że wypowiedź rozmówcy jest artykułowana wyraźnie i powoli. Potrafi zrozumieć zwroty i wyrażenia związane z najważniejszymi dla niego obszarami tematycznymi (np. podstawowe informacje o sobie i swojej rodzinie, zakupy, topografia lokalna, zatrudnienie), pod warunkiem że wypowiedź rozmówcy jest artykułowana wyraźnie i powoli.

A1

Uczeń potrafi zrozumieć wypowiedź artykułowaną bardzo powoli i uważnie, z długimi pauzami umożliwiającymi stopniowe przyswajanie znaczenia.

Uczeń rozumie:

- informację o cenach towarów, pytanie o cenę,
- liczebniki główne,
- liczebniki porządkowe,
- nazwy części garderoby,
- nazwy czynności związanych ze spędzaniem czasu wolnego i wakacjami,
- nazwy dni tygodnia,
- nazwy kolorów, pytanie o kolor,
- nazwy krajów niemieckojęzycznych,
- nazwy mebli i przedmiotów w klasie i swoim pokoju,
- nazwy miesięcy i pory roku,
- nazwy potraw, napojów,
- nazwy przedmiotów szkolnych,
- nazwy przyborów szkolnych,
- nazwy sklepów i wybranych budynków w mieście,
- nazwy wybranych stacji i programów telewizyjnych,
- nazwy zwierząt domowych i innych,
- określanie miejsca zamieszkania,
- określanie położenia przedmiotów, pytanie o położenie przedmiotów,
- określanie przynależności,
- określanie swoich umiejętności i umiejętności innych osób,
- określenia wyrażające uczucia,
- potwierdzanie, zaprzeczanie,
- powitania i pożegnania,
- proste życzenia okolicznościowe,
- prośby, podziękowania,
- prośbę o przedstawianie się,
- pytanie datę urodzenia,
- pytanie o drogę,
- pytanie o godzinę, określanie godziny, pory dnia,
- pytanie o ilość, określanie ilości,
- pytanie o numer telefonu, podawanie numeru telefonu,
- pytanie o posiadanie czegoś,

- pytanie o samopoczucie, wyrażenie samopoczucia,
- pytanie o ulubione programy telewizyjne, tytuły książek i czasopism,
- pytanie o ulubiony dzień tygodnia,
- pytanie o umiejętności,
- pytanie o upodobania, wyrażanie upodobań,
- typowe czynności życia codziennego,
- wyrażanie przeprosin i ubolewania,
- wyrażanie przypuszczenia,
- wyrażanie radości i niechęci,
- wyrażenia opisujące częstotliwość wykonywania danych czynności,
- wyrażanie zachwyty, podziwu i zainteresowania.

Słuchanie komunikatów i instrukcji

A2

Uczeń potrafi wyłowić główne informacje w krótkich, jasnych, prostych komunikatach i ogłoszeniach. Rozumie proste wskazówki tłumaczące, jak z punktu X dotrzeć do punktu Y, pieszo lub korzystając z komunikacji miejskiej.

A1

Rozumie polecenia adresowane do niego w sposób uważny i powolny, a także potrafi stosować się do krótkich i prostych wskazówek.

Słuchanie programów radiowych i telewizyjnych oraz nagrań

A2

Rozumie główne informacje z krótkich nagrań dotyczące tematów codziennych, gdy wypowiedzi są powolne i przejrzyste.

A1

(brak wskaźnika)

Czytanie ze zrozumieniem: ogólny opis umiejętności

A2

Uczeń rozumie krótkie, proste teksty na znane mu konkretne tematy, napisane językiem codziennym, zawierające często używane sformułowania. Rozumie krótkie, proste teksty, zawierające najczęściej stosowane sformułowania oraz tzw. słowa „międzynarodowe” istniejące w wielu językach.

A1

Rozumie bardzo krótkie, proste teksty, czasem pojedyncze wyrażenia, wychwytyjąc znane mu nazwy, słowa oraz podstawowe wyrażenia – jeśli trzeba, czytając ponownie niektóre fragmenty.

Uczeń rozumie:

- ogólny sens tekstów zamieszczonych w podręczniku,
- wybrane informacje dotyczące znanej tematyki,
- polecenia w podręczniku i książce ćwiczeń,
- proste teksty informacyjne,
- krótkie wiadomości tekstowe w formie sms-a lub e-maila.

Produkcja

Wypowiedź ustna: ogólny opis umiejętności

A2

Uczeń potrafi przedstawiać proste opisy lub prezentować osoby, warunki życia lub pracy, codzienne rutynowe czynności, rzeczy lubiane / nielubiane itp. w formie krótkiego ciągu prostych zwrotów i zdań, tworzących listę spraw.

A1

Potrafi wypowiadać pojedyncze zdania na temat ludzi i miejsc.

Uczeń potrafi:

- formułować polecenie,
- nazwać codzienne rutynowe czynności w domu i w szkole,
- nazwać części garderoby i kolory,
- nazwać czynności wykonywane w czasie wolnym i podczas wakacji,
- nazwać kraje w Europie i na świecie,
- nazwać liczebniki,
- nazwać miesiące, dni tygodnia, pory roku,
- nazwać podstawowe części ciała,
- nazwać potrawy i napoje,
- nazwać przedmioty w klasie i swoim pokoju,
- nazwać przybory i przedmioty szkolne,
- nazwać wybrane audycje telewizyjne,
- nazywać meble,
- określać miejsce spotkań,
- określać stan posiadania,
- określić nominal wybranych monet (euro, cent),
- określić swoje umiejętności lub ich brak,
- określić swoje upodobania kulinarne i upodobania innych osób,
- opisać własny pokój,
- opisać miejsce zamieszkania,
- opisać produkty,
- podać adres,
- podawać czas zegarowy,
- podawać dane osobowe,
- prosić o wyjaśnienie,
- prowadzić rozmowy telefoniczne,
- prowadzić wywiad,
- przedstawiać i opisywać członków rodziny i swoich przyjaciół,
- przedstawiać siebie i innych,
- przeliterować wyraz,
- przywitać się i pożegnać,
- pytać o imię i samopoczucie,
- rozmawiać o prawach i obowiązkach,
- składać propozycję,
- udzielać informacji o cenach i położeniu sklepów,
- wyrazić przynależność,
- wyrazić upodobanie,
- wyrazić własne zadanie i preferencje,
- wyrazić zachwyt, zainteresowanie, podziw,
- zapraszać kogoś,
- zebrać informacje za pomocą pytań,
- złożyć proste życzenia urodzinowe, życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia,
- złożyć zamówienie w kawiarni, restauracji, lodziarni,
- zwracać się do rówieśników i osób dorosłych.

Wypowiedź pisemna: ogólny opis umiejętności

A2

Potrafi pisać teksty składające się z prostych wyrażen i zdań połączonych prostymi spójnikami, takimi jak „i”, „ale” czy „dlatego że”.

A1

Potrafi pisać proste pojedyncze wyrażenia i zdania.

Uczeń potrafi:

- napisać krótką informację o sobie i innych,
- napisać krótki tekst / list / sms / e-mail,
- napisać ogłoszenie,
- opisać osobę, przedmiot lub miejsce na podstawie ilustracji,
- sporządzić krótką notatkę.

Interakcja

Interakcja ustna: ogólna ocena umiejętności

A2

Potrafi ze stosunkową łatwością uczestniczyć w typowych i krótkich rozmowach, pod warunkiem otrzymania w razie potrzeby pomocy od rozmówcy. Potrafi bez zbyteń wysiłku radzić sobie z prostą, rutynową wymianą zdań. Potrafi zadawać pytania i odpowiadać na nie oraz wymieniać poglądy i informacje na znane mu tematy w możliwych do przewidzenia sytuacjach życia codziennego.

Potrafi uczestniczyć w rozmowach wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mu lub rutynowe tematy związane z pracą / czasem wolnym. Umie uczestniczyć w krótkich rozmowach towarzyskich, lecz rzadko potrafi zrozumieć wystarczająco dużo.

A1

Potrafi uczestniczyć w prostych sytuacjach komunikacyjnych, gdy rozmówca często powtarza wypowiedzi w wolniejszym tempie, parafrazuje i wyjaśnia. Potrafi zadawać proste pytania i odpowiadać na nie, a także wyrażać i uwzględniać proste stwierdzenia dotyczące codziennych potrzeb lub bardzo dobrze mu znanych tematów.

Konwersacja

A2

Potrafi prowadzić bardzo krótkie, towarzyskie wymiany zdań, lecz rzadko rozumie wystarczająco dużo, by samodzielnie podtrzymać rozmowę, chociaż może wiele zrozumieć, jeżeli rozmówca mu pomoże. Potrafi używać codziennych form grzecznościowych przy powitaniach / pożegnaniach i zwracaniu się do innych osób. Umie odpowiadać na zaproszenia, propozycje i przeprosiny, a także zapraszać, proponować i przepraszać. Potrafi powiedzieć, co lubi, a czego nie.

A1

Umie się przedstawić i używać podstawowych zwrotów na powitanie i pożegnanie. Potrafi zapytać, jak ktoś się ma i reagować na nowiny. Rozumie wyrażenia dotyczące zaspokajania najprostszych, konkretnych potrzeb, kierowane bezpośrednio do niego – rozumiałe, wolno i jeśli trzeba ponownie – przez życzliwie nastawionego rozmówcę.

Uczeń potrafi:

uczestniczyć w prostej rozmowie z nauczycielem, koleżankami i kolegami w klasie oraz innymi użytkownikami języka niemieckiego poprzez zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi na tematy pozostające w kręgu jego zainteresowań.

Interakcja pisemna: ogólny opis umiejętności

A2

Potrafi pisać krótkie, proste notatki na temat najpilniejszych, codziennych spraw.

A1

Potrafi w formie pisemnej pytać o dane osobowe lub przekazywać je.

Uczeń potrafi:

- wynotować konkretne informacje z tekstu,
- opisać krótko osobę,
- napisać krótką informację o sobie,
- wypełnić formularz.

Komunikacyjne kompetencje językowe

Pełna realizacja niniejszego programu w trzyletnim kursie umożliwi uczniowi osiągnięcie komunikacyjnych kompetencji językowych odpowiadającym poniższym skalom z *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego*.

Stosowanie środków językowych: zakres ogólny

A2

Potrafi formułować krótkie stwierdzenia dotyczące codziennych, prostych potrzeb konkretnego rodzaju: danych osobowych, rutynowych czynności życia codziennego, pragnień i potrzeb, pytań o informację. Potrafi używać prostych wzorów zdań i komunikować się za pomocą zapamiętanych wyrażen, grup kilku słów i utartych formułek na temat siebie i innych osób, tego, czym się zajmują, miejsc, posiadanych rzeczy itp. Dysponuje ograniczonym zasobem krótkich, wyuczonych na pamięć wyrażen dotyczących prawdopodobnych sytuacji życiowych. W sytuacjach nietypowych występują często załamania komunikacji i nieporozumienia.

A1

Dysponuje bardzo podstawowym zasobem prostych wyrażen na temat własnej osoby i konkretnych potrzeb.

Zakres słownictwa

A2

Dysponuje słownictwem wystarczającym do wyrażania podstawowych potrzeb komunikacyjnych w życiu codziennym. Dysponuje słownictwem wystarczającym do zaspokojenia najważniejszych codziennych potrzeb komunikacyjnych.

A1

Dysponuje podstawowym zasobem słownictwa, złożonym z pojedynczych słów lub wyrażen związanych z konkretnymi sytuacjami.

Poprawność leksykalna

A2

Potrafi posługiwać się wąskim zakresem słownictwa, związanym z konkretnymi potrzebami życia codziennego.

A1

(brak wskaźnika)

Poprawność gramatyczna

A2

Poprawnie używa prostych struktur, jednak systematycznie popełnia podstawowe błędy, np. w użyciu form czasownika. Mimo to wypowiedź jest zazwyczaj zrozumiała.

A1

Wykazuje jedynie ograniczone opanowanie prostych struktur gramatycznych i wzorów zdaniowych w ramach wyuczonego.

Poprawność fonologiczna

A2

Wymowa jest zazwyczaj na tyle wyraźna, by zrozumieć wypowiedź mimo wyraźnego obcego akcentu; rozmówcy muszą jednak co jakiś czas prosić o powtórzenie.

A1

Wymowa bardzo ograniczonego zakresu wyuczonych słów i wyrażen jest przy pewnym wysiłku zrozumiała przez rodzimego użytkownika języka, przywykłego do rozmówców z tej grupy językowej.

9. Kontrola osiągnięć ucznia i ich ocena

Jednym z ważniejszych obowiązków nauczyciela jest systematyczna kontrola i ocena postępów uczniów w nauce. I choć jest niewątpliwie nieodzownym elementem kształcenia, to nie sprawia ani uczniom, ani nauczycielom szczególnej przyjemności. Kontrola osiągnięć uczniowskich powinna obejmować:

- a) bieżącą samokontrolę i samoocenę,
- b) wewnątrzszkolną bieżącą, śródroczną i roczną kontrolę i ewaluację prowadzoną przez nauczyciela,
- c) ocenę zewnętrzną przeprowadzoną przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

9.1. Samokontrola i samoocena ucznia

Bieżąca samokontrola i samoocena wpływa na podniesienie motywacji do uczenia się języka obcego. Sprawia, że uczeń może samodzielnie monitorować przyrost wiedzy i umiejętności. Bieżąca kontrola powinna koncentrować się na sprawdzeniu przyrostu umiejętności w ramach zintegrowanych sprawności językowych, a stosowane testy powinny motywować ucznia urozmaiconą formą zadań.

Przykładem arkuszy ewaluacyjnych są np. *Meilensteine* w podręczniku *Team Deutsch*, służące samokontroli i samoocenie.

Meilenstein 3

Nowe zadania, nowa podróż! Tym razem do Drezna. Rozwiąż zadania, może uda ci się zdobyć nagrodę. Powodzenia!

1 Potrafię zapytać o godzinę i udzielić odpowiedzi.

a Chcesz wiedzieć, która jest godzina. Jak zapytasz?

b Zapisz godziny słownie.

In ...

Mexico City	Rio de Janeiro	Berlin	New Delhi	Peking	Sydney
					

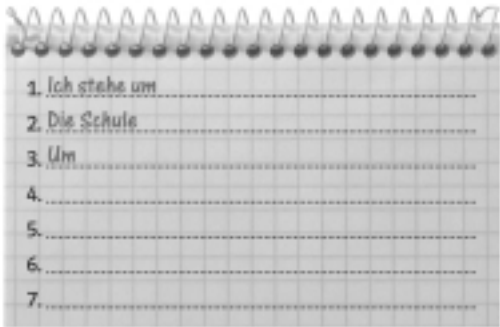
ist es ...

1. acht (Uhr) 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____

_____ / 6

2 Umiem opisać swój dzień.

Opisz swój dzień krótkimi zdaniami.

7.00 aufstehen 8.30 Schule anfangen 12.30 nach Hause gehen 13.00 zu Mittag essen 14.00–15.00 Hausaufgaben machen Nachmittag: Freunde treffen Abend: fernsehen	 <p>1. Ich stehe um _____</p> <p>2. Die Schule _____</p> <p>3. Um _____</p> <p>4. _____</p> <p>5. _____</p> <p>6. _____</p> <p>7. _____</p>
---	---

_____ / 14

3 Potrafię uzyskać informacje na temat filmu.

Przeczytaj plakat i podane odpowiedzi. Ułóż pytania.

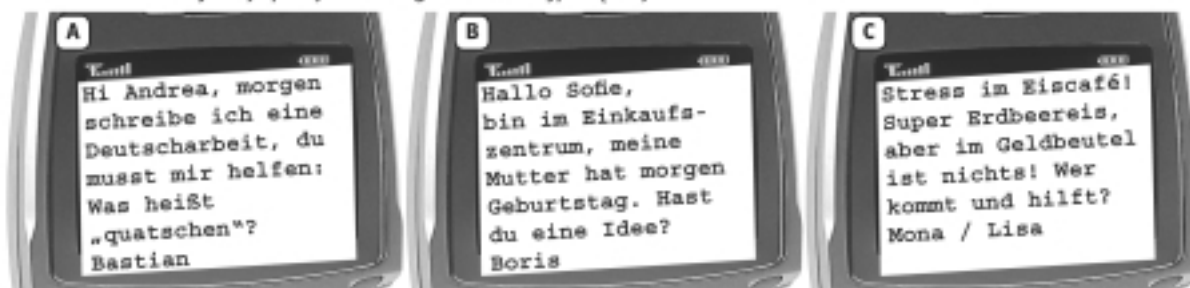
1. _____	• Shark 2.
2. _____	• Im Atlantis.
3. _____	• Nur am 26.7.
4. _____	• Um Viertel nach sechs.
5. _____	• Der Film ist sehr lustig!

NEU im KINO – NEU im Kino
Atlantis
 nur 26.7.: nur 18.15
Shark 2
 Ein großer Monster-Spaß!
 Echt lustig!

_____ / 10

4 Rozumiem proste informacje tekstowe.

Która sytuacja pasuje do którego SMS-a? Przyporządkuj.

- 1. Sie möchten zahlen, aber sie haben kein Geld.
- 2. Er lernt Vokabeln.
- 3. Die Mutter macht eine Geburtstagsparty.
- 4. Er sucht ein Geschenk.

5 Potrafię złożyć zamówienie w restauracji i zapłacić rachunek.

a Uzupełnij wypowiedzi.

b Co powiesz w tej sytuacji? Zakreśl dwie poprawne odpowiedzi.

Chcesz zapłacić:

- 1. Ich möchte zahlen.
- 2. Ich darf zahlen.
- 3. Zahlen, bitte!

Chcesz dać kelnerowi napiwek:

- 4. Stimmt so.
- 5. Ist o.k. so. Danke.
- 6. Wie viel Trinkgeld nehmen Sie?

6 Potrafię poprawnie użyć czasowników modalnych *dürfen* i *müssen*.

Uzupełnij list.

Hallo Franzl, wie geht es dir? du morgens auch so früh aufstehen? du manchmal abends ausgehen? die Jugendlichen in Österreich mit 15 Moped fahren? ihr nachmittags in die Schule gehen? Ich zu Hause viel helfen, aber ich auch viel machen! Schreib bald! Dein Leo

Ile mil udało ci się zgrupować?

do 20 mil: Musisz zebrać siły i powtórzyć lekcje 5 i 6. Usiądź w kawiarni, zjedz coś słodkiego i zastanów się, dlaczego nie udało ci się tym razem rozwiązać zadań.

21-30 mil: Bardzo dobrze! Udało ci się! Teraz możesz wyruszyć do Drezna!

31-40 mil: Wspaniale! A twoja nagroda...? Pojedź autobusem do Bad Schandau i w Elbsandsteingebirge udaj się na wspinaczkę. Podziwiaj wspaniały krajobraz. Dalsza podróż będzie prowadziła do Norymbergi.

9.2. Portfolio językowe

Bieżącej samokontroli służyć może arkusz samooceny wzorowany na przykładzie *Europejskiego portfolio językowego*, przy pomocy którego uczeń samodzielnie analizuje swoje umiejętności w odniesieniu do poszczególnych sprawności i osiągniętych kompetencji komunikacyjnych.

Słuchając, potrafię zrozumieć:

Wcale	W małym stopniu	Dość dobrze	Dobrze
-------	-----------------	-------------	--------

formuły powitania, pożegnania, pytanie o samopoczucie
niektóre, wyraźnie wypowiedziane, proste polecenia
potoczne, proste wyrażenia dotyczące życia codziennego
(np. akceptacja, odmowa, podziękowanie)

		✓	✓
		✓	
			✓

Czytając, potrafię zrozumieć:

znane mi słowa lub tzw. słowa „międzynarodowe”
informacje zamieszczone na tablicach informacyjnych
kwestionariusz (np. w hotelu), by móc wpisać swoje
dane: nazwisko, imię, datę urodzenia, narodowość

Uczestnicząc w rozmowie, potrafię:

przedstawić siebie i przedstawić kogoś
powitać kogoś i zakończyć rozmowę
zapytać kogoś o samopoczucie
zapropionować lub ofiarować coś komuś
odpowiadać na proste pytania, pod warunkiem że mogę
uzupełnić gestami to co mówię
zadawać rozmówcy proste pytania: zapytać o nazwisko,
miejsce zamieszkania; mogę również odpowiadać na takie
pytania, o ile są one wypowiedziane wolno i wyraźnie
określić datę, ustalić termin spotkania, używając wyrażen
takich jak: w styczniu w poniedziałek, o godzinie 12.00 itp.
komunikować się w bardzo prostych sytuacjach, o ile mój roz-
mówca będzie mówił wolno powtarzając niektóre wypowiedzi

Wypowiadając się w sposób ciągły, potrafię:

powiedzieć, kim jestem, co robię i gdzie mieszkam
podać kilka informacji na swój temat (nazwisko, imię, wiek itp.)
mówić prostymi zdaniami o ludziach i miejscach

Pisząc, potrafię:

formułować bezbłędnie proste zdania, które wcześniej poznałem
w formie ustnej
zredagować tekst kartki pocztowej
wypełnić formularz, np. w recepcji w hotelu
formułować proste zdania na swój temat lub na temat innych osób,
opisując, gdzie mieszkają i co robią

Uczniowie mogą dokonywać systematycznej samokontroli, wykonując zestaw zadań przygotowanych w podręczniku *Team Deutsch* w formie treningu wszystkich czterech sprawności, a zawierających zagadnienie, które pojawiły się w pięciu kolejnych rozdziałach.

Fertigkeitstraining 2

Hören

1 Eine Ansage

- a** Hör bitte zu. Wo ist das?
Wysłuchaj nagrania i rozpoznaj miejsce.

? in der Schule

? im Einkaufszentrum

? im Stadion

- b** Hör bitte noch einmal. Was kann man hier wo kaufen?
Wysłuchaj nagrania jeszcze raz. Co i gdzie można tutaj kupić?

	im Erdgeschoss	im 2. Stock	im 3. Stock	im 4. Stock
Jeans	?	?	?	?
Jogginganzug	?	?	?	?
CDs	?	?	?	?
Toast	?	?	?	?

2 Eine Besprechung

- a** Hör bitte zu. Worüber sprechen die Schüler?
Wysłuchaj nagrania. O czym rozmawiają uczniowie?

- ? Klassenfahrt ? Geburtstagsparty ? Schulfest

- b** Hör bitte noch einmal und beantworte die Fragen.
Wysłuchaj nagrania jeszcze raz i odpowiedz na pytania.

1. Wer will die Gäste begrüßen?

- ? Melanie ? der Lehrer ? der Rektor

2. Was spielt die Rockband?

- ? Rockmusik ? Popmusik ? klassische Musik

Sprechen

1 Treffpunkte

Wo triffst du deine Freunde und was macht ihr dort? Wähl einen Treffpunkt und erzähle.
Gdzie spotykasz się z przyjaciółmi i co tam robicie? Wybierz jedno miejsce i opowiedz.

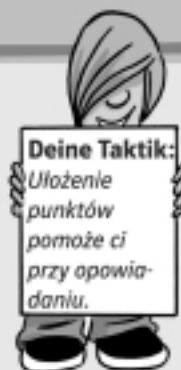
Internetcafé
im Internet surfen
Computerspiele spielen
E-Mails schreiben

Sportzentrum
mit dem Skateboard trainieren
in der Halfpipe Figuren machen
Basketball spielen

Park
die Clique treffen
quatschen
Inliner fahren

2 Eine Verabredung

Du machst eine Reise nach Deutschland. Du rufst deine Freundin / deinen Freund in München an. Verteilt die Rollen und verabredet euch zu einem Treffen.

Wybierasz się w podróż do Niemiec. Dzwonisz do koleżanki / kolegi w Monachium. Podzielcie się rolami i umówcie na spotkanie.

Hallo! Ich fahre nach München.

Wann hast du Zeit?

Wann kommst du?

Wo treffen wir uns?

Also tschüss, bis bald.

3 Dein Zimmer

Stell dir vor, so sieht dein Zimmer aus. Beschreib es.
Wyobraź sobie, że tak wygląda twój pokój. Opisz go.

Das ist mein Zimmer. Links steht ...
Rechts gibt es ...
In der Ecke ...
Neben dem ...
Auf ...

Fertigkeitstraining 2

Lesen

1 Aus dem Tagebuch

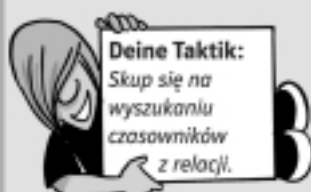
- a Lies den Text aus Hannas Tagebuch. Welches Symbol passt zu der Geschichte?
Przeczytaj zapis w pamiętniku Hanny. Który symbol pasuje do tej historii?

am 14. Mai
Liebes Tagebuch,
ich bin mit meiner Klasse auf einer Klassenfahrt in Salzburg. Wir wohnen in einem Jugendhotel am Stadtrand. Wir haben hier eine schöne Burg gesehen und wir sind sehr viel gewandert. Gestern haben wir eine Abschlussdisco organisiert und ich habe dort Peter getroffen. Wir haben sehr lange miteinander gesprochen. Es war sehr lustig und wir haben viel gelacht. Er hat den ganzen Abend nur mit mir getanzt. Dann waren wir im Eiscafé und haben fünf Kugeln Eis gegessen! Gegen 21.00 Uhr haben wir einen Schaufensterbummel im Stadtzentrum gemacht. Wir haben dort viele Freunde getroffen und noch ein bisschen gequatscht. Ich bin ziemlich spät ins Hotel zurückgekommen, aber ich bin sehr glücklich!!!
Hanna

- b Welche Erlebnisse beschreibt Hanna in ihrem Tagebuch? Such sie im Text und bring sie in die richtige Reihenfolge.

Jakie przeżycia opisuje Hanna w swoim pamiętniku? Znajdź je w tekście i ułóż we właściwej kolejności.

1.	eine Burg sehen
2.	?
3.	?
4.	?
5.	?
6.	?
7.	?
8.	?

- quatschen
- glücklich sein
- viel lachen
- eine Burg sehen
- Peter treffen
- eine Disco organisieren
- Eis essen
- wandern

2 Hanna schreibt SMS

- Lies die SMS und wähle die passende Überschrift aus.

Przeczytaj SMS-y i przyporządkuj im odpowiednie tytuły.

Taschengeld

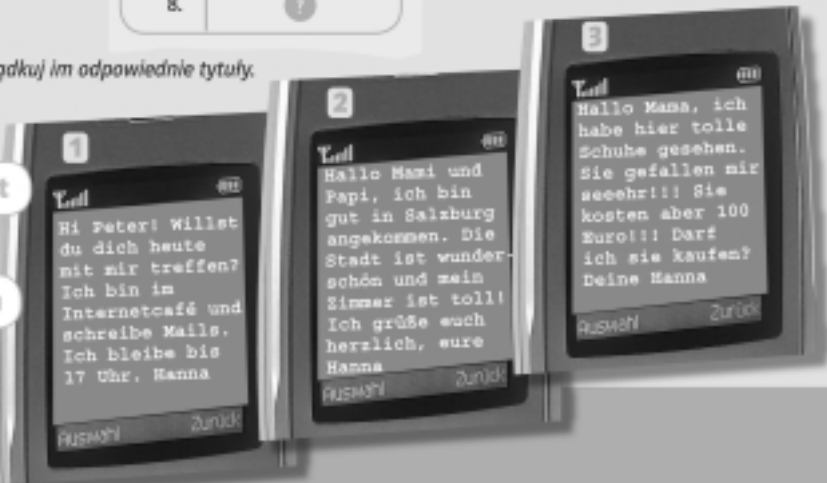
Treffpunkt

Herzliche Grüße

Einkaufsproblem

Geburtstag

96 sechsendneunzig

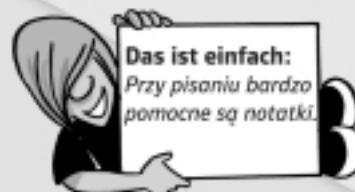

Schreiben

1 Ein Bericht

Du hast ein Interview mit Karin gemacht. Schreib einen kurzen Text, verwende dazu deine Notizen. *Przeprowadziłaś / -eś wywiad z Karin. Napisz krótki tekst, korzystając przy tym ze swoich notatek.*

Karin (16)
Schule: Albert-Einstein-Gymnasium in Bonn
wohnt: ein Reihenhaus am Stadtrand
hat: keine Geschwister, viele Probleme
Eltern: schrecklich
darf: Freunde nur in der Schule treffen, bis 22.00 fernsehen
darf nicht: abends ausgehen, lange telefonieren, im Internet surfen, ein eigenes Handy haben
muss: das Zimmer aufräumen, das Fahrrad putzen, viel lernen, zu Hause helfen

2 Eine Postkarte an die Freunde

Du bist mit deiner Familie in Österreich. Schreib deiner deutschen Freundin / deinem deutschen Freund eine Postkarte aus den Bergen. Vergiss die Adresse nicht. *Jesteś ze swoją rodziną w Austrii. Napisz pozdrowienia z gór do koleżanki / kolegi z Niemiec. Nie zapomnij o adresie.*

Liebe(r) _____

Dein(e) _____

siebenundneunzig 97

Po trzech latach nauki języka niemieckiego w gimnazjum uczeń może dokonać całościowej samooceny biegłości językowej na podstawie opisów poziomów określonych w *ESOKJ*.

ROZUMIENIE

Słuchanie	A1	Potrafię zrozumieć znane mi słowa i podstawowe wyrażenia dotyczące mnie, mojej rodziny i bezpośredniego otoczenia, gdy tempo wypowiedzi jest wolne, a wymowa wyraźna.	A2	Potrafię zrozumieć wyrażenia i najczęściej używane słowa związane ze sprawami dla mnie ważnymi (np. podstawowe informacje dotyczące mnie i mojej rodziny, zakupów, miejsca i regionu zamieszkania, zatrudnienia). Potrafię zrozumieć główny sens zawarty w krótkich, prostych komunikatach i ogłoszeniach.
------------------	-----------	---	-----------	--

Czytanie		Rozumiem znane nazwy, słowa i bardzo proste zdania, np. na tablicach informacyjnych i plakatach lub w katalogach.	Potrafię czytać bardzo krótkie, proste teksty. Potrafię znaleźć konkretne, przewidywalne informacje w prostych tekstach dotyczących życia codziennego, takich jak ogłoszenia, reklamy, prospekty, karty dań, rozkłady jazdy. Rozumiem krótkie, proste listy prywatne.
-----------------	--	---	---

MÓWIENIE

Interakcja		Potrafię brać udział w rozmowie, pod warunkiem że rozmówca jest gotów powtarzać lub inaczej formułować swoje myśli, mówiąc wolniej oraz pomagając mi ująć w słowa to, co usiłuję powiedzieć. Potrafię formułować proste pytania dotyczące najlepiej mi znanych tematów lub najpotrzebniejszych spraw i odpowiadać na tego typu pytania.	Potrafię brać udział w zwykłej, typowej rozmowie wymagającej prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mi tematy. Potrafię sobie radzić w bardzo krótkich rozmowach towarzyskich, nawet jeśli nie rozumiem wystarczająco dużo, by samemu podtrzymać rozmowę.
-------------------	--	---	--

Produkcja		Potrafię używać prostych wyrażień i zdań, aby opisać miejsce, gdzie mieszkam oraz ludzi, których znam.	Potrafię posłużyć się ciągiem wyrażień i zdań, by w prosty sposób opisać swoją rodzinę, innych ludzi, warunki życia, swoje wykształcenie, swoją obecną i poprzednią pracę.
------------------	--	--	--

PISANIE

Pisanie		Potrafię napisać krótki, prosty tekst na widokówce, np. z pozdrowieniami z wakacji. Potrafię wypełniać formularze (np. w hotelu) z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo.	Potrafię pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z różnych potrzeb. Potrafię napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład dziękując komuś za coś.
----------------	--	--	--

9.3. Kontrola bieżąca, śródroczna i roczna

Do prowadzenia bieżącej, śródrocznej i rocznej kontroli przyrostu lub stanu wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie systematycznie zdobywanych i trenowanych sprawności językowych oraz kompetencji komunikacyjnych potrzebne są nauczycielowi odpowiednie narzędzia w postaci krótkich sprawdzianów lub dłuższych testów, obejmujących większą część materiału i testujących wszystkie sprawności.

Każdy nauczyciel może przygotować własne testy dostosowane do grupy wiekowej, jej specyfiki i poziomu nauczania. W grupach o niejednorodnym poziomie osiągnięć edukacyjnych zaleca się stosowanie zadań zróżnicowanych pod względem skali trudności i umożliwiających nawet uczniom dyslektycznym osiągnięcie zadowalających wyników. Nauczyciele, którzy samodzielnie przygotowują testy, muszą pamiętać o przestrzeganiu podstawowych wskaźników poprawności testu:

- trafności, polegającej na zgodności tego, co test sprawdza, z założonymi celami,
- rzetelności, zapewniającej niezależność wyniku sprawdzianu i jego względną stałość,
- obiektywności, czyli niezależności oceny osiągnięć ucznia od jego cech osobistych, dotychczasowych osiągnięć, nastawienia nauczyciela oraz warunków sprawdzania.

Przykładowe testy realizujące wymienione wskaźniki znajdują się w poradniku nauczyciela do podręcznika *Team Deutsch*.

Test 6

Name Klasse

Sprachbausteine

___/ 5

1. Welche Verbform ist korrekt? Kreuz bitte an.

Która forma czasownika jest poprawna? Zaznacz krzyżykiem.

1. _____ du am Sonntag so früh aufstehen?

müssen muss musst

2. Die Kinder _____ hier Inliner fahren.

darf dürfen dürft

3. Wie lange _____ Sie am Samstag arbeiten?

muss musst müssen

4. Hier _____ du nicht telefonieren.

dürft darfst darf

5. _____ ihr einen Eiskaffee?

möchte möchtest möchtet

2. Finde die Nomen und ordne zu.

___/

6

Znajdź rzeczowniki i przyporządkuj.

toastorangensaftkuchenmineralwasserkaffeeeis

Essen

Trinken

1. _____

1. _____

2. _____

2. _____

3. _____

3. _____

3. Welche Antwort ist richtig? Kreuz bitte an.

___/

4

Która odpowiedź jest poprawna? Zaznacz krzyżykiem.

1. Der Wievielte ist heute?

Heute um sieben Uhr.

Der zwölfte Fünfte.

Heute ist Montag.

2. Wie lange bleibst du in der Schule?

In 10 Minuten.

Am Freitag.

Von 8.00 bis 13.30 Uhr.

3. Was darf es sein?

Guten Appetit!

Ich möchte ein Stück Kuchen.

Ja, gern!

4. Wann beginnt das Konzert?

Um 20.00 Uhr.

Von 7.20 bis 9.00 Uhr.

Der dritte Zehnte.

Leseverstehen

___/ 5

Lies den Text. Finde die richtige Reihenfolge.

Przeczytaj tekst i ułóż zdania w odpowiedniej kolejności.

Praktikum in einer Redaktion*

4

Sie muss auch viele E-Mails schreiben und Briefe beantworten. Manchmal muss sie auch lange telefonieren. Vormittags liest sie Leserbriefe und nachmittags schreibt sie Artikel.

1

Raffaella (21) arbeitet im Sommer als Redakteurin bei einem Jugendmagazin.

3

Die Arbeit fängt schon um 7.30 Uhr an. Sie sucht den ganzen Tag interessante oder wichtige Informationen im Internet.

2

Von Montag bis Freitag muss sie sehr früh aufstehen. Zum Frühstück trinkt sie nur schnell einen Kaffee, dann muss sie in die Redaktion.

6

In der Redaktion darf sie Musik hören, aber Volleyball darf sie nur im Park spielen :)

5

Raffaella findet die Arbeit in der Redaktion toll und sie macht alle Aufgaben gern, aber sie hat wenig Zeit für ihre Hobbys. Sie spielt gern Volleyball und Saxofon.

* die Redaktion: redakcja

• die Redakteurin: redaktorka

Schreiben

___/ 10

Schreib einen Leserbrief an das Jugendmagazin Jugend Aktuell über deine Probleme. Gib folgende Informationen an.

Napisz list o swoich problemach do redakcji czasopisma *Jugend Aktuell*. Podaj informacje zamieszczone w ramce.

Ich muss:

Ich darf nicht:

Ich möchte:

mein Zimmer aufräumen
sehr viel lernen
früh schlafen gehen

viele Freunde einladen
laut Musik hören

eine Geburtstagsparty machen

Liebe Redaktion!

Ich habe ein Problem. _____

_____ Können Sie mir helfen?

0-15

16-19

20-23

24-27

28-30

niedostateczny

dopuszczający

dostateczny

dobry

bardzo dobry

Kontrola bieżąca powinna odpowiadać trzem podstawowym zaleceniom:

- dokładnie określać przedmiot i zakres kontrolowanej wiedzy,
- dokładnie precyzować wartości punktowe za poszczególne zadania, zawierać jednoznaczne polecenia, dokładnie określać przewidywany czas wykonania zadania,
- być obiektywna (określać granice punktowe dla poszczególnych ocen).

Kontrola ta powinna odnosić się do wyznaczonych celów i obejmować wszystkie cztery sprawności. W żadnym razie nie powinna ograniczać się do testowania poprawności gramatyczno-leksykalnej, a przygotowany przez nauczyciela test powinien obejmować następujące grupy zadań:

Zadania sprawdzające rozumienie tekstu słuchanego (Hörverstehen), na przykład:

- zadania typu prawda – fałsz,
- zadania wielokrotnego wyboru (multiple-choice),
- przyporządkowanie obrazków i fragmentów tekstu,
- ułożenie prawidłowej kolejności słyszanych zdań,
- wybranie ze zbioru podanych informacji tych dotyczących tekstu słuchanego,
- narysowanie treści,
- proste pytania do tekstu.

b Hör bitte noch einmal. Wer sagt das?
Posłuchaj nagrania jeszcze raz. Kto to mówi?

	Judit	Markus	Tobias	Emma
Alter	?	?	?	?
14	?	?	?	?
15	?	?	?	?
Wohnort				
Deutschland	?	?	?	?
München	?	?	?	?
Hobbys				
Musik	?	?	?	?
Fußball	?	?	?	?
Mathematik	?	?	?	?
Sport	?	?	?	?
Literatur	?	?	?	?

Przedstawianie się

Name
Ich bin ... / Ich heiße ...

Alter
Ich bin 14 Jahre alt.

Wohnort
Ich wohne in Köln / Deutschland.
Ich komme aus Köln / Deutschland.

Hobby
Ich mag Musik / Sport / ...
Ich spiele Gitarre / Fußball / ...

Beruf
Ich bin Schüler / Schülerin.

Przedstawianie innych osób

Zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego (Leseverstehen), na przykład:

- zaznaczenie odpowiedniej informacji w tekście,
- uporządkowanie tekstu w logiczną całość,
- odpowiedzi na pytania,
- znalezienie odpowiedniego tytułu lub pointy,
- zadania typu prawda – fałsz,
- zadania wielokrotnego wyboru (multiple-choice).

Lesen

1 Kontaktanzeigen

a Lies die Anzeigen. Welche Informationen verstehst du?
Notiere die Schlüsselwörter.
Przeczytaj ogłoszenia. Które informacje rozumiesz? Wynotuj słowa kluczowe.

Servus! Ich (13) suche Brieffreunde aus aller Welt. Meine Hobbys: Bücher; Theater; Japanisch. Ich mag Musik (Techno und Pop), Schokolade und bunte Schuhe. Möchtest du mir mailen oder schreiben? Ich warte auf deine Antwort!
PS: Ich spreche auch Englisch und Französisch.

Ines Hennken
Langobardengasse 1
A-1220 Wien
ineshan@nazi.at

Hi, ich (14) suche coole Brieffreunde aus ganz Europa. Ich spreche Deutsch und Englisch. Seit zwei Jahren lerne ich Französisch. Meine Hobbys: Computer, Musik hören, schwimmen und Fußball. Ich bin Fan von Bayern München. Schreibst du mir? Ich antworte auf jeden Brief!

Jan Meckel
Jahnstrasse 13
D-10715 Berlin

b Beantworte bitte die Fragen.
Odpowiedz na pytania.

1. Wer wohnt in Österreich?
2. Wer mag Schokolade?
3. Wer hat keine E-Mail-Adresse?
4. Welche Hobbys haben Ines und Jan?
5. Welche Sprachen sprechen sie?

Keine Panik!
Niektóre wyrazy wyglądają w języku polskim podobnie.

Zadania sprawdzające umiejętność mówienia mogą być sformułowane w postaci opisu sytuacji komunikacyjnej, w jakiej może znaleźć się uczeń. Zadania takie powinny zawierać polecenia umożliwiające adekwatną do sytuacji komunikatywną reakcję, na przykład:

10 Wochenendprogramm

Wie sieht euer Wochenende aus? Stellt einander Fragen.
Jak wygląda wasz weekend? Stawiajcie sobie wzajemnie pytania.

Lernst du am Wochenende?

Stehst du um sieben Uhr auf?
Triffst du am Samstag deine Freunde?
Bleibst du zu Hause?
Gehst du um ... schlafen?
...

Nein, ich lerne nicht.

Ja, ich mache Hausaufgaben.

Zadania sprawdzające umiejętność pisania, na przykład:

- podpisy do obrazków,
- napisanie krótkiego listu na zadany temat,
- napisanie kartki z pozdrowieniami lub życzeniami, zaproszenia, sm-sa lub krótkiego listu / e-maila.

23 Im Tandem lernen → KB: 17

a Patrick schreibt eine E-Mail ohne Verben an Marek. Kannst du Marek helfen und die Lücken mit passenden Verben ergänzen?

Patrick pisze e-mail do Marka, ale brakuje w nim czasowników. Możesz pomóc Markowi i uzupełnić luki czasownikami?

- bin • finde • findest • geht • habe • habe • ist •
 machst • mache • macht • suche • schreibst • spiele

E-MAIL SCHREIBEN ?

Lieber Marek,
 ich _____ im Computerraum und _____
 Hausaufgaben ; -). Ich _____ Informationen über die
 Französische Revolution. Am Donnerstag _____ ich Geschichte.
 Ich _____ Geschichte ganz interessant, und du? Wie
 _____ du Geschichte? Am Mittwoch ist mein Lieblingstag, da
 _____ ich Sport :-)). Mein Stundenplan _____ ganz
 okay, die Schule _____ sogar Spaß! Ich _____ jetzt in
 der Schulband Gitarre, echt cool!
 Wie _____ es dir? Was _____ du am Freitag?
 _____ du mir?
 Tschüss
 Dein Patrick

b Gib dein Heft deinem Partner / deiner Partnerin. Korrigiert euch gegenseitig.
Wymieńcie się z kolegą / koleżanką zeszytami. Sprawdźcie wzajemnie swoje rozwiązania.

Zadania sprawdzające kompetencję gramatyczno-leksykalną przewidujące na przykład:

- zadania wielokrotnego wyboru (multiple-choice),
- zadania typu C- test,
- zadania typu Cloze test,
- teksty z lukami,
- transformacja.

17 Ein Brief mit Lücken

Ergänze bitte den Brief mit den passenden Sätzen. Zweimal musst du etwas ändern.
Uzupełnij list podanymi zdaniami. W dwóch zdaniach musisz coś zmienić.

1. Sie kommt aus Slowenien.
2. Aber ich spreche doch kein Slowenisch!!!
3. Mir geht es ganz gut.
4. Agnes mag auch englische Bands.
5. Agnes hat keine Geschwister.

Liebe Tina,
 wie geht es dir? _____ Ich habe eine neue Freundin! Sie ist
 neu in der Klasse. Sie heißt Agnes und _____, Die Eltern von
 Agnes arbeiten jetzt in Hamburg. _____, aber sie hat schon
 viele neue Freunde. Sie spricht noch kein Deutsch, nur ein paar Wörter. Wir spielen
 zusammen Tennis, essen Eis oder hören Musik. _____
 Sie ist blond, die Augen sind grün. Sie ist wirklich sehr sympathisch!
 Ich fahre im Sommer mit der Familie von Agnes nach Maribor. Das ist in Slowenien,

 Schreib mir bald!
 Deine Lilli

9.4. Ocena

Całościowy wynik wyrażany za pomocą oceny szkolnej powinien być wypadkową osiągnięć ucznia z poszczególnych części testu. Proponujemy następujący rozkład procentowy:

Rozumienie tekstu słuchanego	ok. 20%
Rozumienie tekstu czytanego	ok. 15%
Słownictwo i gramatyka	ok. 20%
Sprawność pisania	ok. 15%
Sprawność mówienia	ok. 15%
Realizacja	ok. 10% (jest elementem dającym szansę uczniom słabszym językowo)
Umiejętność zastosowania odpowiedniej strategii	ok. 5%

Jeśli nauczyciel nie decyduje się na osobne ćwiczenie sprawdzające umiejętność zastosowania danej strategii (włącza ją w postaci poleceń) musi inaczej rozplanować wartości procentowe.

Powyższe zalecenia dotyczące kontroli i oceniania powinny być skorelowane z wewnętrznym systemem oceniania wypracowanym przez poszczególne gimnazja. Przystępując do konstrukcji testu końcowego, nauczyciel powinien zapoznać się z odnośnymi zaleceniami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i uwzględnić je w przygotowywanym teście.

Ocenianie, niezbędny krok w życiu szkoły, to niezwykle trudna i skomplikowana powinność nauczyciela.

Ocenianie powinno spełniać dwie podstawowe funkcje:

- klasyfikacyjną,
- diagnostyczną.

Ocena klasyfikacyjna jest wyrażona umówionym symbolem i służy zróżnicowaniu oraz uporządkowaniu wyników uczniów zgodnie z pewną skalą.

Ocena diagnostyczna ma za zadanie wspieranie szkolnej kariery ucznia, monitorowanie jego postępów i określenie indywidualnych potrzeb. W nowoczesnej edukacji, której jednym z głównych celów jest nauczanie samodzielności, wzrasta rola funkcji diagnostycznej oceny. Aby diagnoza wiedzy i umiejętności ucznia była skuteczna, powinna odbywać się w miarę systematycznie. Ponieważ zadanie to jest bardzo trudne, szczególnie w sytuacji, gdy nauczyciel uczy wiele klas, proponujemy stosowanie odpowiednich formularzy lub kart obserwacji uczniów. Karty obserwacji to nie tylko narzędzie, które zbliży naszą ocenę końcową do najbardziej obiektywnej, może być też dokumentem pomocniczym do rozmów z rodzicami, a także z samym uczniem.

